

BDO AS
v/styret
Postboks 1704 Vika
0121 OSLO

VÅR REFERANSE
20/6151

DERES REFERANSE

DATO
17.09.2020

Tilsynsrapport

Finanstilsynet viser til tilsyn avholdt med regnskapsføringsvirksomheten i BDO AS (heretter BDO) 15. – 19. juni 2020. Foreløpig tilsynsrapport og faktarapport ble oversendt selskapet i brev datert 30. juni 2020. Tilsvaret fra BDO er mottatt i brev datert 31. august 2020.

Tilsynet omfattet kontroll av om BDO har rutiner som sikrer at regnskapsføreroppdragene utføres i samsvar med gjeldende krav, herunder om oppdragene utføres innenfor god regnskapsføringsskikk. Etterlevelse av selskapets rutiner ble kontrollert ved gjennomgang av utvalgte enkeltoppdrag for avdelingskontorene i Oslo, Stavanger og Skien. Kontrollen omfattet også om oppdragene ble utført i samsvar med kravene i regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning. Tilsynet ble avgrenset til ikke å omfatte selskapets IKT-virksomhet eller selskapets etterlevelse av hvitvaskingsregelverket på selskapsnivå, da disse forholdene ble kontrollert i forbindelse med tilsynet med revisjonsvirksomheten i BDO høsten 2019.

1. Forhold i regnskapsførerselskapet

1.1 Risikostyring og internkontroll

Det følger av risikostyringsforskriften at autoriserte regnskapsførerselskaper skal ha hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Forskriften pålegger selskapet løpende å vurdere hvilke vesentlige risikoer som er knyttet til virksomheten, og å gjennomføre nødvendige tiltak for å få risikoene ned på et akseptabelt nivå, jf. § 6, jf. § 8. Styret i selskapet skal påse at foretaket har hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll, jf. § 3. Daglig leder er ansvarlig for å etablere en forsvarlig risikostyring og internkontroll etter retningslinjer fastsatt av styret, løpende å følge opp endringer i selskapets risikoer samt påse at dokumentasjon, gjennomføring og overvåkning skjer på en forsvarlig måte, jf. forskriften § 4. I forskriften § 5 er det fastslått at risikostyring og internkontroll også omfatter virksomhet som er utkontraktert.

Med utgangspunkt i definerte mål og strategier for virksomheten skal det minst årlig foretas en gjennomgang av vesentlige risikoer for alle virksomhetsområder, og det skal foretas en systematisk gjennomgang av om selskapets risikostyring og internkontroll er tilstrekkelig til å håndtere selskapets identifiserte risikoer på en forsvarlig måte, jf. §§ 7 og 8. Etter forskriften § 10 skal styret sørge for at selskapets valgte revisor avgir en bekreftelse om at pålagte vurderinger er foretatt og dokumentert.

Finanstilsynet fikk i forbindelse med tilsynet fremlagt dokumentasjon som viste at det var foretatt en gjennomgang av selskapets internkontroll- og risikostyringssituasjon på samtlige virksomhetsområder.

Den sentrale risikoen i et regnskapsførerselskap er at regnskapsførerlovgivningen, herunder god regnskapsføringsskikk, ikke etterleves. Risikoene er imidlertid også knyttet til strategiske og operasjonelle forhold.

Risikoområdene i fremlagte dokumenter for regnskapsførerområdet dekket i hovedsak risikoer forbundet med oppdragsutførelsen. Mer overordnede og strategiske risikoområder, slik som selskapets eller underleverandørers økonomiske risiko, risiko ved tap av store oppdrag eller konsekvenser ved endringer i markedssituasjon, omdømmerisiko, risiko ved manglende kompetanse eller kapasitet ved endring av tjenesteområder eller produkter, samt interessekonflikter, syntes i liten grad vurdert. I den vurderingen som var gjennomført av ansvarlige for revisjonsområdet i BDO, var det i tillegg identifisert risikoer på regnskapsførerområdet ikke var vurdert som en risiko av ansvarlige for regnskapsførerområdet. Selskapet har videre utkontraktert deler av regnskapsføringsarbeidet til et selskap i utlandet. Risiko forbundet med utkontraktert virksomhet var ikke behandlet i risikostyringsdokumentet.

BDOs virksomhet er samlet i én juridisk enhet og fremstår dermed utad som ett foretak som er omfattet av kravene som stilles til et regnskapsførerselskap, herunder risikostyringsforskriften. For oppdragsgivere, kontraktspartener og offentlige myndigheter vil det ikke være relevant om årsaken til at regnskapsførerselskapet ikke kan levere de avtalte regnskapsføringstjenestene ligger på et virksomhetsområde som er autorisasjonspliktig eller ikke. Det kan dermed være en risiko for at hendelser på andre virksomhetsområder kan påvirke selskapets evne til å levere kontraktsfestede tjenester til oppdragsgiverne innen regnskapsførerområdet. En helhetlig risikostyringsprosess som gjennomføres på tvers av virksomheten kan bidra til å identifisere potensielle risikoer som kan påvirke de ulike virksomhetsområdene og sørge for at risikoene blir håndtert på en forsvarlig måte.

Finanstilsynet mener risikovurderingen som var gjort av regnskapsførerområdet i for liten grad var tilpasset regnskapsførerselskapets størrelse og posisjon i markedet, herunder at overordnede risikoer syntes mangelfullt vurdert.

Det fremgår av tilsvaret at selskapet vil ta hensyn til ovennevnte forhold i kommende gjennomgang av selskapets risikostyring og internkontroll. Finanstilsynet tar dette til etterretning.

1.2 Klientmidler

Finanstilsynet ba i foreløpig tilsynsrapport om en redegjørelse for kontoer som selskapet har opprettet for å bistå oppdragsgivere uten egne bankkontoer, herunder om avtalene med disse kundene kunne utløse konsesjonsplikt som betalingsforetak for BDO.

Det er i tilsvaret anført at kontoene vil avvikles i løpet av september 2020. Finanstilsynet tar selskapets svar til etterretning.

2. Regnskapsførerselskapets rutiner og utøvelse av regnskapsføreroppdrag

Finanstilsynet valgte ut ni enkeltoppdrag for nærmere kontroll. For den nærmere gjennomgangen av enkeltoppdragene vises det til tidligere tilsendte faktarapport.

Kontrollen av enkeltoppdragene viste at oppdragene i det alt vesentlige ble gjennomført i samsvar med de krav som følger av regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, samt regnskapsførerselskapets egne rutiner. Det ble imidlertid avdekket enkelte mangler, blant annet at etterlevelse av rutinene kunne variere noe mellom de ulike avdelingene i BDO.

Det fremgår av tilsvaret at de konstaterte manglene er eller vil bli utbedret. Finanstilsynet tar selskapets svar til etterretning.

3. Finanstilsynets konklusjon

Tilsynet viste at regnskapsførerselskapet hadde iverksatt rutiner på de fleste sentrale områder i samsvar med de krav som stilles etter regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, men det ble avdekket enkelte mangler knyttet til regnskapsførerselskapets egne forhold og oppdragsutførelsen.

Selskapet har redegjort for de områder hvor Finanstilsynet har hatt merknader og opplyst at selskapet vil rette opp i de forhold Finanstilsynet tok opp i foreløpig tilsynsrapport og faktarapporten.

Finanstilsynet tar selskapets svar til etterretning og legger til grunn at de mangler som ble konstatert under tilsynet er korrigert på en hensiktsmessig måte.

For Finanstilsynet

Anders Hole
seksjonssjef

Wenche Falch-Hennum
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:
Cathrine Sponaas